

Napalm Girl

Cel edukacyjny: Uczniowie analizują symboliczne zdjęcie Nicka Uta, które od 1972 roku wpływa na pamięć o wojnie w Wietnamie. Porównując fragment i całość, przyjmują krytyczny dystans do emocjonalnego zdjęcia. Uświadamiają sobie, jak media informacyjne mogą wpływać na opinię publiczną.

Słowa kluczowe: starcie bloku zachodniego i wschodniego, symbole, stosunek do przeszłości, szukamy kluczowych szczegółów

Praca z poszczególnymi slajdami:

Uwagi:

1 ANALIZA ZDJĘCIA (4 min.)

Przeglądanie zdjęcia za pomocą lupy i czytanie opisu.

Napalm służy do produkcji bomb zapalających. W Wietnamie używany był przez armię amerykańską i południowowietnamską do likwidacji oddziałów partyzanckich (Wietkong). Częstymi ofarami ataków była również ludność cywilna.

2 WYRAŻANIE ODCZUĆ (5 min.)

Zapisywanie wrażeń ze zdjęcia.

Uczniowie mogą wyrażać zaniepokojenie, które zdjęcie wywołuje.

3 OPIS ZDJĘCIA (8 min.)

Zaznaczanie ważnych postaci i elementów zdjęcia i ich opis.

Uczniowie zaznaczają postacie (dzieci i żołnierze) oraz poszczególne przedmioty i elementy w krajobrazie (broń, tablice, drogi, dym na horyzoncie). Za pomocą opisu uświadamiają sobie powiązania historyczne zdjęcia.

4 PORÓWNYWANIE WERSJI ZDJĘCIA (8 min.)

Porównywanie fragmentu i całości zdjęcia. Oznaczanie i opis różnic.

Zdjęcie Nicka Uta zostało opublikowane jako wycinek z oryginalnego zdjęcia. Część zdjęcia została usunięta. Uczniowie mogą zauważyć, że zmienia się kompozycja zdjęcia (dziewczyna nie jest już w centrum), rośnie liczba postaci, kluczowym elementem jednak pozostaje żołnierz, który zmienia film w swoim aparacie fotograficznym.

5 INTERPRETACJA ZDJĘCIA (10 min.)

Uczniowie na podstawie wcześniejszej analizy i porównywania zdjęć odpowiadają na pytania: ? Dlaczego fotograf obciął zdjęcie? ? Jak zmieniła się wymowa zdjęcia? ? Dlaczego zdjęcie stało się symbolem wojny w Wietnamie?

Uczniowie powinni sobie uświadomić, dlaczego żołnierz z aparatem fotograficznym został usunięty. Zakłócał emocjonalną wymowę zdjęcia. Zwracał uwagę na fakt, że dziennikarze robili zdjęcia, natomiast ich spokój spr-

wia wrażenie, że sytuacja nie jest aż tak dramatyczna. Chociaż dziennikarze od razu pomogli dzieciom, na oryginalnym zdjęciu możemy odnieść wrażenie, jakby je pozostawiali w cierpieniu.

Usunięta scena zwraca w ten sposób uwagę na kwestie etyczne pracy redakcyjnej fotoreporterów wojennych i agencji medialnych. Zdjęcie stało się sławne natychmiast po jego opublikowaniu, Nick Ut zdobył nagrodę Pulitzera. Zdjęcie symbolicznie wyrażało powody sprzeciwu wobec amerykańskiej interwencji wojskowej i wzmocniło sprzeciw amerykańskiej opinii publicznej wobec wojny. Decyzja o wycofaniu wojsk amerykańskich z Wietnamu została podjęta już przed opublikowaniem zdjęcia, więc zdjęcie nie miało bezpośredniego wpływu politycznego. Stało się jednak jednym z symboli tej wojny i ma trwałe miejsce w zbiorowej pamięci Amerykanów. Aktualizuje tradycyjną prezentację niewinnej ofiary (motyw cierpiącego Chrystusa), a tym samym pełni funkcję zastępczą cierpienia ludności cywilnej we współczesnych konfliktach wojennych na całym świecie.

Kolejne możliwości wykorzystania na lekcji:

- a) Uczniowie mogą za pomocą Internetu prowadzić poszukiwania tożsamości dziewczynki uchwyconej na zdjęciu. Historia Kim Phuc (ur. w 1963 roku) jest bardzo ciekawa: po wojnie dzięki zdjęciu stała się ikoną komunistycznego reżimu, w 1992 roku wyemigrowała do Kanady, w 1997 roku założyła fundację pomocy dzieciom dotkniętym wojną. Podobnie ciekawa jest też historia fotoreportera Nicka Uta.
- b) Nauczyciel może poprosić uczniów, żeby stwierdzili w domu, w jakich okolicznościach ich rodzice i dziadkowie zetknęli się z tym zdjęciem. Ciekawy dokument dostarcza [Rudé právo z 10 czerwca 1972 r.](#)